

művelésre nem alkalmas minősítést adni — olyan mértékben nemcsak kötelezővé kell tenni az egyszerű talajvizsgálatot, hanem módot kell biztosítani a laboratóriumi részletes talajvizsgálatok elvégzésére is és azok eredményének az üzemterv erdőművelési előírásaihoz való felhasználására. Amikor az egyéves forgójú növénytermeléssel foglalkozó mezőgazdaság számára szabványos laboratóriumi vizsgálatok alapján talajterképek készülnek, mennyivel inkább indokolt, hogy ugyanez a lehetőség a több évtizedes fordulókkal dolgozó erdőgazdaság kritikus területein is rendelkezésre álljon.

Véleményem szerint ezt a munkát, azonban a részletes felvételek előtt egy évvel korábban el kell kezdeni és el kell végezni, s minden kétes kérdésben a felvételeket megelőzően kell a vizsgálati eredmények alapján dönteni.

De nemcsak az erdő telepítésénél hiányolhatók az üzemtervek meg nem felelően megalapozott előírásai, ugyanilyen észrevételekkel kell élni az állománynevelést érintő, tisztító, ápoló és gyérítő vágások előírásainál is. Itt az erdőművelési célok már fahasználati eredmények-

kel társulnak s ezeknek a mennyiségi előírásai igen sok esetben helytelenek és tehertertelei, akadályozói a végrehajtandó műveleteknek. Általában nagyon óvatosan vannak a gyéríthető és tisztítható területegységekre eső fatömegek megállapítva, ami bizonyos mértékig helyes lehet és a végrehajtót óvatosságra kényszeríti, azonban nem helyes, ha a szakszerű kívánalmaknak megfelelő mértékű munkát akadályozza. Tudom, meg van a lehetőség arra, hogy a végrehajtás ezt esetenként állapítsa meg s a helyes mértékre tervezzon és ennek elismerését kérje az erdőrendezéstől, de ezekben az esetekben mindig az az érzésem, mintha a beteg az orvost utasítaná a vény mikénti kitöltésére, vagy megváltoztatására. Az erdőrendezés akkor végez erdőművelési szempontokból megfelelő munkát, ha ezeknek a szempontoknak kielégítésével állapítja meg előírásait, s ha ezekhez a követelményekhez munkájában a szükséges előfeltételeket biztosítja.

Üzemterveinktől ugyanis csak annyit várunk, mint amennyi követelményhez az előfeltételeket is biztosítottuk.

Fuisz József

Kormányhatározat szabja meg a Német Demokratikus Köztársaság erdészetiének fejlesztési feladatait

A mezőgazdaság továbbfejlesztésének útját az NDK-ban is kormányhatározat jelölte ki ez év februárjában. Megadta ez a határozat egyben az erdészet továbbfejlesztésének irányelveit is és részletesen mindazt, amit a német erdészeti meg kell tennie annak érdekében, hogy a népgazdaságot folyamatosan elláthassa fával és hogy az erdőnek termésfokozó hatása kellően érvényesülhessen.

A határozat először is a faanyagbázis kiszélesítéséről intézkedik. Elrendeli, hogy még 1954-ben 5 millió, 1957-ig pedig további 22 millió nyárfát telepítsenek, egyéb gyorsannövő fafajok további telepítésére pedig 1954. IV. 1-ig külön tervet kívánt kidolgoztatni. Ugyanaddig a határidőig kellett gondoskodni a kellő mennyiségű telepítési anyag biztosításáról, szükség esetén import útján is. Növekedésveszteség elkerülése és a termelt anyag minőségének emelése érdekében kötelezi a határozat az erdőgazdaságokat, hogy az elmaradt ápolásokat legkésőbb 1957. év végéig hozzák be.

Külön kormányintézkedésre hivatkozva az erdőrendezést és termőhelyfeltárást oly

mértékre rendeli kifejleszteni a határozat, hogy a termőhelyfelvételek, valamint a teljes üzemszabályozás legkésőbb 1959. végéig az erdőgazdaság szocialista szektorának teljes területén megtörténhessenek.

Megállapítja a határozat, hogy az NDK erdeinek fakészlethelyzete széleskörű fatakarakósságot és faanyagvédelmet tesz szükségessé. Hogy ennek érdekében lecsökkentse az erdőn való felkészítésnél elszemvedett veszteségeket, elrendeli, hogy 1955 végéig a vastagfa darabolásának 70 százalékát felkészítő-, illetve kezelőtereken kell elvégezni. A kitermelt faanyag-nak a feldolgozó ipar részére időben való rendelkezésre bocsátása érdekében pedig az erdőgazdaságok szállító kapacitását 1956 végéig az 1953. évihez mérten 30 százalékkal emeli. Nagy súlyt helyez a határozat az erdőgazdasági munkák gámpesítésére és a helyes munkaszervezésre. Megállapítja, hogy ez nem csak a nehéz testi munka megkönnyítése érdekében, a termelékenység emelése és az önköltség csökkentése céljából szükséges, de előfeltétele a fatakarakóssági intézkedések eredményességének is. Különösen a fa-

kitermelési munka mechanizálását sürgeti és előírja, hogy a felkészítő helyek és egyéb rakodók munkáit az állami erdőgazdaságok kerületében 1955-ig átlagosan 25%-kal, 1957-ig pedig 50%-kal magasabban kell gépesíteni, mint ahogyan az 1953-ban volt.

**

Az NDK-ban még nagyobb arányban meglévő magánerdőgazdaságok termelő kapacitásának teljes kihasználása érdekében a szakfelügyelet megszigorítására és a kezelőszemélyzet szakmai színvonalának döntő mértékű megjavítására kötelez a határozat. Előírja továbbá, hogy a magánerdőknek arra alkalmas teljes területét 1956 végéig a fatermelés szolgálatába kell állítani, 1960 végéig pedig valamennyi mezőgazdasági műveléssel nem hasznosítható, de fatermelésre alkalmas egyéb területet is be kell erdősíteni. Ennek biztosítása érdekében a körzeti erdőhivatalok

évekre bontott erdősítesi tervet szabnak a birtokosok felé.

Külön intézkedik a határozat az erdő termésfokozó hatása érvényesülésének biztosításáról. A talaj termőerejének fenntartása és fokozása, a vízgazdálkodás megjavítása és a talajerózió elhárítása érdekében az NDK súlyponti vidékein védőerdősávokat, védőerdőket és védősövényeket kell telepíteni. Az országos tervbizottság a határozat alapján 1954 IV. 1-ig a tudomány és gyakorlat szakembereinek bevonásával kormánybizottságot kellett, hogy alakítson, amelynek feladata tudományos alapokon nyugvó helyzetmegállapításból kiindulva 1954. VII. 1-ig javaslatot tenni a kormány felé az ország teljes gazdasági szerkezetének megjavítása iránt, 1954. IX. 1-ig pedig részletes tervet kidolgozni a helyes gazdálkodást biztosító intézkedések megtételére.

EGYESÜLETI HÍREK

A szálalóerdő-munkabizottság Róth Gyula elnökletével május hó 3-án ülést tartott és megvitatta további működésének egyes kérdéseit. Megállapította a bizottság, hogy a szálalóerdő kérdése hazánkban — régi próbálkozások és újabb kezdeményezések után — látszólag ismét holtpontra jutott. Az ezzel kapcsolatos problémák nem szerepelnek az ERTI kutatási tervében, gyakorlati szakembereink is alig foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Kétségtelen, hogy érdeink jelenlegi állapota és az erdőgazdálkodással szemben fennálló kívánalmak mellett nem a legsürgősebb kérdés ennek megoldása, a bizottság azonban mégis úgy látja, hogy a helyesebb erdőhasználat kialakítása érdekében célszerű, ha legalább az egyesület foglalkozik vele. Ennek érdekében elhatározta a bizottság, hogy június második felében a Bükk-hegységben tapasztalatcserét rendez. Erre a bizottság tagjain kívül számos gyakorlati szakembert is meghívna. A tapasztalatcsere alkalmat ad sok vitás pont tisztázására.

*

A szakmai továbbképzés keretében, május 18-án Pankotai Gábor tartott előadást *A földutak szerepe erdeink feltárárásában* címmel. Előadásában rámutatott arra, hogy erdőgazdasági viszonyaink között a feltáró vonalak zömét igen hosszú ideig a földutak fogják alkotni, így megfelelő karbahelyezésükhöz és kar-

bantartásukhoz, teherbíróképességük fokozásához fontos érdek fűződik. Rámutatott az általánosan előforduló hiányosságokra e téren és ebből kiindulva vezette le az orvoslás sürgős teendőit (vízvezető árkok, szivárgók készítése, a keresztszelvény helyes kialakítása és állandó karbantartása, esőzések idején az utak időleges lezárása stb.). Egyúttal ismertette a teherbíróképesség megjavításának korszerű eljárását is. Az előadást követő vita során Márkus László, Partos Gyula és Kutasy Viktor egészítették ki a tárgyat egy-egy részletkérdés megvilágításával. Lány Géza bejelentette, hogy az ERTI filmet készíti az utépítésről és karbantartásról, egyben felkérte az előadót, hogy közvetlenül is legyen az intézet segítségére a film befejezésénél.

*

Az egyesületi tagkönyvek kicserélése befejezéshez közeledik. Vidéki csoportjaink közül Tamási, Kiskunhalas, Szeged, Pápa, Balassagyarmat, Nagykanizsa, Gödöllő, Székesfehérvár, Csákvár, Eger, Marcali és Nyíregyháza példamutató lelkiismeretességgel segítette munkánkat: gyorsan és pontosan intézte el saját körében a cserét és így lehetővé tette a titkárság részére a gyors lebonyolítást. Remélhető, hogy az a néhány csoport, amely többszöri felszólítás ellenére sem végezte még el, rövidesen példát vesz az élenjáró csoportoktól a tagkönyvcserében is.

„Talajvizsgálatok az erdőgazdaságokban”

Erdőművelésünk alapvető fontosságú része az erdősítés, megtervezése körül mégis igen sok a kívánnivaló. Az erdősítéseket nagyrészt az irodában tervezik meg, kényelmesen, saját helyi ismeretre, vagy a kerületvezető bemondásaira alapozva. Ez a kényelmeskedés államunkra nézve sokszor igen költséges kimenetelű. Amikor a fahasználati tervek összeállítását hosszantartó külső felvételi munkák előzik meg, vajjon nem lenne-e kívánatos, hogy az erdősítési tervek összeállítását is termőhelyi tanulmányokra, vizsgálódásokra építsük. Úgy vélem, feltétlenül meg kell ismernünk az élettér ökológiai adottságait, melyek közül számunkra a talaj és éghajlat a legelsőrangú tényező. Talajvizsgálat nélkül erdősítést tervezni, annyi, mintha valaki minden előzetes vizsgálat, mérés vagy statikai számítás nélkül meg akarna építeni egy hidat. Nem nélkülözhetjük a talajvizsgálatokat különösen a degradációt mutató asszociációknál, ahol feltétlenül fafajcserére van szükség, úgyszintén az új erdők tervezésénél. Véleményem az, hogy ebben erdőgazdaságunként létesítendő kisebb talajvizsgáló laboratóriumok igen hasznosak lennének és a jövő erdőgazdaságait úgy képezzem el, hogy azok talajvizsgálatához kellőképpen felszerelt laboratóriumokkal, meteorológiai megfigyelő állomásokkal és mindezekhez megfelelően képzett szakemberekkel fognak rendelkezni. A magam munkaterületén szeretném máris megvalósítani ezeket és tervbevettem egy talajvizsgáló laboratórium létesítését Szentendrén, melynek vizsgálati lehetősége a következőkre terjed ki: a talaj mechanikai elemzése, kötöttségének meghatározása, pH érték meghatározása (kolorimetrikus és elektrometrikus úton), hy (Kúron-féle hygroszkóposág) meghatározása, 5 óras kapilláris vízemelés, teljes vízkapacitás meghatározása, CaCO₃ tartalom meghatározása, humusztartalom, humusz telített-, telítetlen voltának meghatározása, szódataralom és a glejesedés meghatározása. Mindezek kielégítő adatot szolgáltatnak, ill. kellő támpontot nyújtanak a fafaj helyes megválasztásához, és a talajművelési eljárásoknál, trágyázásnál, a helyes talajvédelmi, vagy talajjavítási eljárásokra is iránymutatást szolgálhatnak. Ebben a laborban nemcsak az itteni, hanem az erdőgazdaság többi erdészeti részére is végeznénk talajvizsgálatokat,

ezen túlmenően pedig a mezőgazdaságnak is segítséget tudnánk adni. Szeretném, ha ebben támogatást kaphatnék.

Karácsonyi Ernő
erdészetvezető, Szentendre

Válasz:

Az erdősítések tervezésénél valóban a legfontosabb szerepe van a talajtulajdonosságok felismerésének. Ez az alapja a helyes fafaj-megválasztásnak, ami viszont az erdősítések eredményének a kulcsa. A talajminőség megállapítása a legtökéletesebb helyi ismeret mellett sem történhet az íróasztal mellől, mert az erdősítések tervezésének ezt a sorsdöntő momentumát nem lehet az egyénenként nagyon is változó emlékezőtehetségre bízni. Ez a felismerés vezette az Erdészeti Főigazgatóságot, amikor az állami erdőgazdaságok egységes bizonylati rendjének keretein belül elrendelte a „*Felvételi könyv az erdősítések tervezéséhez*” c. tervlap bevezetését. Ennek a tervlapnak a kitöltését a rendelet értelmében a helyszínen kell elvégezni, de nem is lehet másképp, mert a talajleírást és a talajjelző növényeket emlékezetből nem lehet megállapítani.

1953. folyamán miniszteri utasítás rendelte el a talajvizsgálatok végzését a fafaj megválasztással kapcsolatosan. Ennek végrehajtása érdekében a múlt év folyamán az összes erdőgazdasági erdőművelők talajtani kiképzésben részesültek, majd ugyancsak ennek érdekében kiadta a Főigazgatóság a „*Talajtani alapgazdaságok a gyakorlati erdőművelők részére*” c. útmutatást és ez év tavaszán ellátta az összes erdőgazdaságokat talajvizsgáló felszerelésekkel, melyek alkalmasak helyszíni vizsgálat alakjában a pH kolorimetrikus megállapítására, a méz-, szódataralom és a glejesedés kimutatására.

Dicsőre méltó, hogy gyakorlati szakembereink munkájuk során felismerik és érzik a talajvizsgálatok szükségességét. Ez arra mutat, hogy erős akarattal magukévá teszik az erdősítési munkák minőségének megjavítása útján is a Minisztertanács határozatát az erdőgazdasági termelés fejlesztéséről.

Ennek a határozatnak a végrehajtása érdekében azonban nem szabad szem elől vesztenünk azt, hogy az erdőgazdaság feladata a termelés megjavítása és erre kell minden erőt és tehetséget összpontosítani. A beható laboratóriumi ta-

lajvizsgálatok sok időt és gyakorlatot kívánó munkájára külön erre a célra életrehívott intézmények működnek, melyek rendeltetésüknél fogva készségesen közreműködnek ezirányú munkákban. Ezt elsősorban az OMMI talajlaboratóriumainak szervezete, másodsorban az ERTI talajtani osztálya, mely a speciálisan erdőgazdasági talajproblémákat van hivatva megoldani.

Végeredményben tehát az erdőgazdaságoknak és erdészeteknek az a feladata,

hogyan az erdőstítek eredményes végrehajtása érdekében ismerjék a talajtulajdonságok erdőgazdasági kihatásait és ezeket az ismereteket a fajajmegválasztásnál alkalmazzák. El tudják végezni a szükséges egyszerű talajvizsgálatokat, de ezen túlmenően nem fordíthatják munkakapacitásuk egy részét sem olyan vizsgálatok folytatására, amelyek elvégzésére nagy áldozatok árán életrehívott országos intézmények vannak hivatva.

Bakkay László

T A R T A L O M

SALI EMIL: Az új erdőrendezési utasításunk előkészítése	177
KERESZTESI BÉLA: Az akác erdőművelési tulajdonságai és erdőgazdasági jelentősége a Magyar Alföldön	181
FEKETE ZOLTÁN: A hazai erdőrendezés története	190

S Z E M L E

Védőerdőövezetek, mezővédő erdősávok tervezése a Bolgár Népköztársaságban (Fekete Gyula)	199
A fotogrammetria az erdőgazdaság szolgálatában (Sébor János)	201
Új üzemterveink gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos észrevételek (Neuwirth János)	205
Az egynyobos benzinmotoros csörlők felhasználása rakodási munkáknál (Szepesi László)	208
Néhány szó üzemterveink hibáiról (Palotai István)	209
Az üzemtervek és az erdőművelés (Fuisz József)	212
Kormányhatározat szabja meg a NDK erdészetének fejlesztési feladatait	213

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Megjelenik minden hónapban

Szerkesztőbizottság:

BABOS IMRE, JABLÁNCZY SÁNDOR, KÁLDY JÓZSEF, KERESZTESI BÉLA (felelős szerkesztő)
 KOCSÁRDI KÁROLY, LÁDY GÉZA, MADAS ANDRÁS, PÁRIS JÁNOS, SALI EMIL,
 TÖMPE ISTVÁN

Felelős kiadó:

A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója

Szerkesztőség:

Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. Földművelésügyi Minisztérium

Kiadóhivatal:

Budapest, V., Vécsey-utca 4. Telefon: 122-790. Egyszámúszám: 31,878,181-47.

Megjelent 1000 példányban

Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója

25610/LD02 - Révai-nyomda, Budapest, V., Vadász-utca 16. (Felelős: Nyáry Dezső)

СОДЕРЖАНИЕ

Постановление правительства ВНР об улучшении снабжения населения древесиной	
Э. ШАЛЫ: Подготовка новой инструкции по лесоустройству	177
Б. КЕРЕСТЕШИ: Лесоводственные свойства и лесохозяйственное значение акации белой на Венгерской Низменности	181
З. ФЕКЕТЕ: История отечественного лесоустройства	190

ХРОНИКА

Проектирование защитных и позахватных лесополос в Болгарской Народной Республике (Фекете Дюла)	199
Фотограмметрия в лесном хозяйстве (Шэбор Янош)	201
Замечания в связи с применением оргхозпланов в практике (Нойвирт Янош) ...	205
Использование однобаранных бензиновых лебедок на складах (Сепеш Ласло)	208
Несколько слов о недостатках наших оргхозпланов (Палотай Иштван)	209
Оргхозпланы и лесоводство (Фуйс Йозеф)	212
Решение Правительства Германской Народной Республики о развитии лесного хозяйства	213

Редакционная коллегия

И. Бабош, Ш. Ябланиц, Й. Калды, Б. Керестеши (редактор), К. Кочарды, Г. Лады, А.
Мадаш, И. Париш, Э. Шалы, И. Темпе.

Адрес редакции:

Будапешт Министерство Земледелия.

На обложке: Раскопка корневой системы акации 54 лет в акашино-дубовом
насаждении Пуставачкого ленничества. (Фото: Бела Керестеши)

INHALT

Für die Verbesserung der Holzversorgung unserer Bevölkerung!	177
EMIL SALI: Über die Vorbereitung der neuen Forsteinrichtungsanweisung ..	181
BÉLA KERESZTESI: Die waldaublichen Eigenschaften der Robinie und ihre forstwirtschaftliche Bedeutung auf der Ungarischen Tiefebene	190
ZOLTÁN FEKETE: Geschichte der ungarischen Forsteinrichtung	

RUNDSCHAU

Planung von Schutzwaldzonen und Feldschutz-Waldstreifen in der Bulgarischen Volksrepublik (Gyula Fekete)	199
Die Photogrammetrie im Dienste der Forstwirtschaft (János Sébor)	201
Anmerkungen zur praktischen Anwendung der neuen Betriebspläne (János Newirth)	205
Eintrommel-Benzinwinden bei den Verladearbeiten (László Szepesi)	208
Einige Worte über die Fehler unserer Betriebspläne (István Palotai)	209
Betriebspläne und Waldbau (József Fuisz)	212
Regierungsbeschluss bestimmt die forstwirtschaftlichen Entwicklungsaufgaben in der DDR	213

Ára : 5.— Ft.

Új erdészeti szakkönyvek